

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Krzysztof Staryk

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku Przedsiębiorstwa Geotechniczno-Konsultingowego G. Sp. z o.o. z siedzibą w B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

z udziałem zainteresowanych W. J. i M. D.

o ubezpieczenie społeczne,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 maja 2016 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 16 listopada 2015 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Spółka z o.o. G. Przedsiębiorstwo Geotechniczno-Konsultingowe wnioskiem z 15 października 2015 r. wniosła o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z 29 września 2015 r. wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do tej czynności. Zarzuciła, że jej pełnomocnik radca prawny R. B. nie otrzymał zawiadomienia o rozprawie wyznaczonej na 15 września 2015 r. ani też o terminie publikacyjnym wyroku. O publikacji wyroku 29 września 2015 r. dowiedział się 8 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z 16 listopada 2015 r. oddalił wniosek o przywrócenie terminu do zgłoszenia wniosku o doręczenie wyroku Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem i odrzucił wniosek o doręczenie tego wyroku wraz z uzasadnieniem. W uzasadnieniu podano, że pełnomocnik skarżącej Spółki w toku postępowania przed Sądem Okręgowym przedłożył pełnomocnictwo uprawniające go do reprezentowania Spółki jedynie przed Sądem pierwszej instancji. Pełnomocnictwo do reprezentacji tego podmiotu także w postępowaniu apelacyjnym pełnomocnik przedłożył dopiero na skutek zobowiązania Sądu Apelacyjnego z 20 października 2015 r., w celu ustalenia czy jest on uprawniony do wystąpienia w imieniu Spółki do złożenia wniosku o przywrócenie terminu. Sąd Apelacyjny nie był więc obowiązany zawiadamiać pełnomocnika skarżącej zarówno o terminie rozprawy apelacyjnej jak i terminie publikacji wyroku. Z tej przyczyny niedochowanie terminu złożenia wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem nie zostało w żaden sposób usprawiedliwione, dlatego wniosek został oddalony (art. 168 k.p.c.). Konsekwencją jest odrzucenie wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem, jako złożonego po terminie.

W zażaleniu zaskarżono odrzucenie wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem i jednocześnie wniesiono o zbadanie prawidłowości oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do tej czynności. Skarżąca zarzuciła: 1) błąd w ustaleniach faktycznych przez nieprawidłowe przyjęcie, że pełnomocnik skarżącej w toku postępowania przed Sądem Okręgowym przedłożył pełnomocnictwo uprawniające go jedynie do reprezentowania spółki przed Sądem pierwszej instancji, podczas gdy z treści złożonego pełnomocnictwa wynika wprost, że swoim zakresem obejmuje ono prawo reprezentowania spółki także przed sądami wyższych instancji; 2) naruszenie art. 168 § 1 w związku z art. 169 § 1, 2 i 3 k.p.c. przez ich niezastosowanie, w sytuacji gdy zaistniały przesłanki do przywrócenia terminu do wniesienia zażalenia, którego nieprzywrócenie legło u podstaw odrzucenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia. W uzasadnieniu podano, że pełnomocnictwo – złożone w sprawie – obejmowało swoim zakresem prawo reprezentowania odwołującej się spółki przed sądami, w tym sądami wyższych instancji. Wnosząc apelację pełnomocnik nie załączył ponownie pełnomocnictwa, a jedynie uzasadniając swoje umocowanie do sporządzenia apelacji powołał się na

pełnomocnictwo znajdujące się w aktach sprawy. Apelacja została przyjęta do rozpoznania, jednak Sąd Apelacyjny o wyznaczonym terminie rozprawy powiadomił jedynie prezesa spółki. Pełnomocnik nie otrzymał od strony informacji o terminie rozprawy. Popołniono błąd gdyż pełnomocnictwo obejmowało swym zakresem również sporządzenie apelacji i reprezentowanie mocodawcy w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Twierdzenie Sądu Apelacyjnego, że pełnomocnik skarżącej spółki w toku postępowania przed Sądem Okręgowym przedłożył pełnomocnictwo uprawniającego go do reprezentowania spółki jedynie przed Sądem pierwszej instancji nie może być aprobowane. Przede wszystkim takie ograniczenie nie wynika z literalnej treści pełnomocnictwa. W pełnomocnictwie (k. 75 a.s.) napisano, że obejmuje swym zakresem prawo występowania w sprawie skarżącej p-ko ZUS prowadzonej przez Sąd Okręgowy w B. i reprezentowania mocodawcy w postępowaniu sądowym, zgodnie z zakresem umocowania, o którym mowa w art. 91 k.p.c. Zakres pełnomocnictwa ocenia się według jego treści (art. 91 i 92 k.p.c. w zw. z art. 65 k.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2006 r., II UZ 78/05, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 117). Pełnomocnik skarżącej powołując się na umocowanie wynikające z pełnomocnictwa sporządził i wniósł apelację w jej imieniu. Umocowanie w tym zakresie nie było kwestionowane przez Sąd Okręgowy, który za jedyny brak formalny uznał brak opłaty od apelacji. Po uzupełnieniu tego braku apelacja została przedstawiona Sądowi Apelacyjnemu. Jeśli na tym etapie powstałyby wątpliwości co do umocowania pełnomocnika, to bez ich wyjaśnienia pełnomocnik skarżącej nie mógł zostać pominięty w zawiadomieniu o rozprawie apelacyjnej. Innymi słowy skoro Sąd pierwszej instancji (Sąd Okręgowy) uznawał pełnomocnictwo i przedstawił Sądowi drugiej instancji (Sądowi Apelacyjnemu) apelację sporządzoną przez dotychczasowego pełnomocnika i apelacja ta podlegała rozpoznaniu, to Sąd drugiej instancji zajmując stanowisko przeciwne powinien wykazać, że pełnomocnik działał bez umocowania, a nie poprzestać na

apriorycznej tezie, że pełnomocnictwo uprawniało do reprezentowania jedynie przed Sądem pierwszej instancji. Literalna treść pełnomocnictwa nie uzasadnia tak kategorycznego stwierdzenia. Pełnomocnictwo może wymagać wykładni i jej zakres nie musi być ograniczony (zredukowany) tylko do zapisu gramatycznego, choć i z niego wcale nie wynika stwierdzenie, że pełnomocnictwo uprawniało do reprezentowania spółki jedynie przed Sądem pierwszej instancji. Pełnomocnictwo wskazuje na umocowanie „do reprezentowania mocodawcy w postępowaniu sądowym”, a więc nie jest ograniczone tylko do Sądu pierwszej instancji, zwłaszcza, że pełnomocnik sporządził i wniósł apelację, która została przyjęta do rozpoznania.

Konsekwentnie wniosek o przywrócenie terminu do zgłoszenia wniosku o doręczenie wyroku Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem był zasadny, gdyż pełnomocnik powinien zostać zawiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej. Nie ma więc jego zawinienia, które uzasadniałoby oddalenie wniosku o przywrócenie terminu i odrzucenie wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).